

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра філософії, біоетики та іноземних мов

Силабус навчальної дисципліни
“Антропологія»

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 90 годин, 3 кредити ЄКТС
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Кафедра філософії, біоетики та іноземних мов. м. Одеса, вул. Ольгіївська 4а.
Викладач	Завідувач кафедри д.філос.н., професор Ханжи В.Б.
Контактна інформація	Довідки за телефоном: +380972698611 Е-mail: volodymyr.xanzhy@onmedu.edu.ua; vladkhan.od@ukr. Net Очні консультації: з 14.00 до 17.00 кожного четверга, з 9.00 до 14.00 кожної суботи Онлайн - консультації: з 16.00 до 18.00 кожного четверга, з 9.00 до 14.00 кожної суботи. Посилання на онлайн - консультацію надається кожній групі під час занять окремо.

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber та Telegram (через створені групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни - загальні закономірності існування й розвитку людини, її взаємовідносин із світом, а також комплекс філософських проблем біологічних, психофізіологічних, етико- соціальних, культурно-історичних особливостей її буття.

Мета дисципліни: формування антропологічної культури здобувача вищої освіти, актуалізація професійної та громадянської свідомості майбутньої лікарської еліти, а також формування здатностей діяти на основі загальнолюдських трансепохальних етичних міркувань і цінностей, соціально відповідально та свідомо, цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність світу.

Завдання навчальної дисципліни:

1. Інтерпретувати основні проблеми філософської антропології: проблему походження людини, психофізичну проблему, проблему виникнення людини на Землі та її відносин зі світом.
2. Розумітися на питаннях буття людини як єдності духа і тіла, природи, сутності та призначення людини.
3. Піддавати тлумаченню темпоральні особливості людського буття та становлення.
4. Діяти відповідно до принципів гуманності, враховуючи національні та релігійні особливості людей.
5. Використовувати аксіологічні знання в гострих ситуаціях, коли йде мова про сенс життя і життєві цінності.
6. Вміти реалізовувати у практичній діяльності фундаментальні етичні знання щодо

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра філософії, біоетики та іноземних мов

діалектики добра і зла, життя та смерті.

7. Артикулювати етико-правові аспекти початку та закінчення життя людини в філософському та медичному вимірах.

Очікувані результати:

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі повинні:

Знати:

- особливості антропологічної проблематики, структуру та функції антропології;
- основні системи категорій та принципів, що стосуються розвитку та функціонування людини, сутності та структури її буття;
- фундаментальні детермінанти становлення людської історії та розвитку суспільства (зокрема онтологічні, гносеологічні, антропологічні та етико- аксіологічні підстави).

Розуміти:

- співвідношення антропології з природничо-науковим та соціально-гуманітарним знанням, мистецтвом та релігією;
- цілісний та процесуальний характер людської діяльності;
- ціннісне підґрунтя виникнення глобальних проблем людства.

Вміти:

- орієнтуватися в основних антропологічних течіях минулого і сучасності;
- виявляти та аналізувати антропологічні підстави різних систем знання;
- застосовувати антропологічні знання для розуміння культурних (національних, релігійних тощо) особливостей світоглядів різних людей.

Володіти навичками:

- аналізу сучасних антропологічних проблем та вчень;
- дефініції антропологічних понять;
- постійного збагачення філософсько - антропологічного тезаурусу;
- синтезування набутих знань у цілісне розуміння людини;

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання:

Дисципліна буде викладатися у формі семінарських занять та організацію самостійної роботи здобувача.

Методи навчання:

Семінарські заняття: за домінуючими засобами навчання: вербальні, наочні; складання графічних схем; розв'язання творчих завдань; тестування; групові дискусії з проблемних ситуацій; виконання письмових завдань; індивідуально-контрольна співбесіда; логічні вправи; рольові (ділові) ігри; ситуаційні завдання («кейс-метод»); виконання індивідуальних досліджень; формування у здобувачів спроможності до діалогу та вміння відстоювати свою власну думку; метод навчання «мозковий штурм», який спонукає здобувачів проявити творчий підхід і знайти альтернативні методи вирішення запропонованих завдань шляхом вільного вираження думок.

Самостійна робота: передбачає підготовку до кожного семінарського заняття, самостійного вивчення певного переліку тем або тем, що потребують поглибленого вивчення. Питання з тем, що відведені на самостійне вивчення включені до контрольних заходів.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра філософії, біоетики та іноземних мов

Зміст навчальної дисципліни

- Тема 1. Предмет та функції філософської антропології: походження людини і специфіка її буття.
- Тема 2. Філософсько-антропологічні уявлення Стародавнього Світу. Людина і Космос.
- Тема 3. Середньовічні та ренесансні філософсько-антропологічні вчення. Людина і Бог.
- Тема 4. Антропологічні уявлення в Новий час. Становлення філософії суб'єкта.
- Тема 5. Антропологічні орієнтири Новітнього часу.
- Тема 6. Специфіка людського буття. Проблема свідомості: антропологічний аспект.
- Тема 7. Проблема добра і зла. Теодицея, космодицея, антроподицея.
- Тема 8. Життя та смерть як антропологічна проблема. Етико-правові аспекти початку та закінчення життя людини.
- Тема 9. Проблема сенсу життя та сенсу історії. Культура та цивілізація.
- Тема 10. Свобода волі: міф чи фундаментальна підстава людського буття?

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Борисова О. В. Соціальна антропологія : навчальний посібник / О.В. Борисова ; Луганський нац. аграрний ун-т. Київ : Кондор, 2016. — 223 с.
2. Історія філософії: проблема людини та її меж. Вступ до філософської антропології як мета антропології. Навчальний посібник зі словником / Під редакцією доктора філософських наук, професора Н. Хамітова ; 4-е видання, перероблене та доповнене. - К : КНТ, 2016. 396 с.
3. Петрушенко В. Філософія (вступ до курсу, історія світової та української філософії, фундаментальні проблеми сучасної філософії) - Навчальний посібник / Віктор Петрушенко. 2-ге вид., випр. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2019. 596 с.
4. Філософія основних сфер і напрямів людської життєдіяльності : навчальний словник-довідник / За наук. ред. д. філос. наук., проф. В. Л. Петрушенка. Львів : Новий Світ-2000, 2022. С. 322-330. Режим доступу : <https://repo.odmu.edu.ua:443/xmlui/handle/123456789/12836>

Додаткова:

1. [Мариняк Я. О. Етнокультурологія : навчальний посібник / Я. О. Мариняк ; ТНПУ ім. В. Гнатюка. Тернопіль : Вектор, 2020. — 180 с.](#)
2. Петрушенко В. Філософія і методологія науки - Навчальний посібник / Віктор Петрушенко ; вид. 2-ге, випр. і доп. Львів : Новий Світ - 2000, 2021. — 200 с.
3. Ханжи В. Б. Любов як найбільша заповідь Христа у вченні святиителя Луки Кримського / В. Б. Ханжи // Філософія релігії та медицини в постсекулярну добу : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої пам'яті свт. Луки (В. Ф. Войно-Ясенецького) (Київ, 25-26 листопада 2022 р.). К. : НМУ ім. О. О. Богомольця, 2022. С. 43-47. Режим доступу : <https://repo.odmu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/13008>
4. Ханжи В. Б. Не просто двигун кровообігу... Святитель Лука Кримський про ролі серця в життєдіяльності людини / В. Б. Ханжи // Філософія релігії та медицини в постсекулярну добу : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої пам'яті свт. Луки (В. Ф. Войно-Ясенецького) (Київ, 11-12 червня 2021 р.). К. : НМУ ім. О. О. Богомольця, ВР ІФ ім. Г. С. Сковороди НАНУ, 2021. С. 41-43. Режим доступу: <https://repo.odmu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/13009>
5. Ханжи В. Б. Часовий вимір векторів свободи волі в філософії Новітнього часу / В. Б. Ханжи // Філософія в сучасному науковому та соціально - політичному дискурсах : Матеріали доповідей та виступів II всеукраїнської науково - практичної

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра філософії, біоетики та іноземних мов

конференції з міжнародною участю (Вінниця, 18 листопада 2021 р.). Вінниця : Видавець
ФОП Кушнір Ю. В., 2021. С. 166-169. Режим доступу :

<https://repo.odmu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/12766>

6. Khanzhy V. B. The interpretation of Husserl's time-consciousness in the reconstruction of the concept of anthropic time. Part one / V. B. Khanzhy, Lyashenko D. M. / /Anthropological Measurements of Philosophical Research. 2023. №23. Pp. 117-132. Режим доступу : <https://repo.odmu.edu.ua:443/xmlui/handle/123456789/13339>

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю: усний (опитування), тестування, оцінювання виконання практичних вправ, оцінювання комунікативних навичок, розв'язання ситуаційних клінічних завдань, оцінювання активності на занятті та самостійної роботи студентів.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач вищої освіти вільно володіє матеріалом, приймає активну участь в обговоренні теми заняття, впевнено демонструє практичні навички під час виконання завдань, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє творче мислення. Рівень компетентності високий, здатність до самостійного поповнення знань.
Добре «4»	Здобувач вищої освіти добре володіє матеріалом, приймає участь в обговоренні теми заняття, демонструє практичні навички під час виконання завдань з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття. Рівень компетентності достатній.
Задовільно «3»	Здобувач вищої освіти недостатньо володіє матеріалом, невпевнено приймає участь в обговоренні теми заняття. Рівень компетентності середній, репродуктивний. Володіє знаннями для подолання допущених помилок.
Незадовільно «2»	Здобувач вищої освіти не володіє матеріалом, не приймає участь в обговоренні теми заняття. Рівень компетентності низький.

Форми і методи підсумкового контролю: залік.

Залік, виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота передбачає підготовку до кожного семінарського заняття, самостійного вивчення певного переліку тем або тем, що потребують поглибленого вивчення. Питання, що відведені на самостійне вивчення включені до контрольних заходів.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра філософії, біоетики та іноземних мов

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.
- Перескладання незадовільної оцінки проводиться в дні консультацій і відпрацювань; при дистанційному навчанні – в терміни, визначені й узгоджені з викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-навушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, оцінки на занятті, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнь:

Відвідування всіх видів аудиторних занять (лекцій, практичних занять) є обов'язковим.

Форма одягу: медичний халат, який повністю закриває верхній одяг, або лікарська піжама, шапочка, маска, змінне взуття.

Обладнання: зошит, ручка, методичні вказівки, альбом.

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються.

Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра філософії, біоетики та іноземних мов

етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.